

Práce je rozvržena logicky do deseti kapitol, kde vítězí věcné hledisko (student v době první republiky, studentské spolky, numerus clausus, atd.), přičemž se dodržuje i chronologická linie.

Z hlediska zpracování odborné literatury v úvodu nelze vytknout téměř nic, připomenout by se mohla studie A. Slavíčka o Lese- und Redehalle der Deutschen Studenten v HUCP, resp. jeho diplomová práce na katedře PVH a archivnictví, která je obširnější. Mezery nejsou ani ve využití archivních pramenů. Možná by stálo za úvahu pročtení i dalších vydaných paměti profesorů (Vondráček, Němec aj.) nebo jejich nepublikované memoáry v příslušných pozůstalostech. Výpovědní hodnotu by měly jistě i vydané Pekařovy deníky. To jen na okraj, paměti především oživují text, ale nemusí nic zásadního přinést.

Konkrétní připomínky:

s. 38 – Autor vyjadřuje názor, že NU sloužila regionálně nejbližšímu německo-jazyčnému okolí. To zcela neodpovídá pravdě, a to v žádném období existence NU. Autor by popíral i sám sebe, kde na dalších stránkách věcně správně dokládá rozmanitost studentstva této university.

s.39 – Autor si velmi správně klade otázku, proč bylo více židovských studentů na NU než na UK. Odpověď ovšem není tak jednoduchá, rozhodně nejde pouze o sociální skladbu studentstva, ale především o zavedení „židovských kvót“ na okolních univerzitách (např. Maďarsko). Do Prahy přišla studovat řada studentů, kteří neuměli česky a jen hrubě se dorozuměli německy, proto volili pro svá studia NU, která s nimi, resp. s jejich jazykovými (ne)znalostmi měla dosti velký problém už od 20. let. V těchto souvislostech je pak logická i křivka podílu židovských studentů obecně. Z hlediska antisemitismu na NU je sice pravda, že německé radikální nacionalistické studentstvo bylo velmi hlasité, ale více než třetinový podíl židovských vyučujících v zásadě zajišťoval (až na excesy) její liberálnost.

s. 61 Ve velmi cenné kapitole o právnickém spolku Všehrd sice konstatujete, že byl podobně jako spolek mediků „pravicově“ orientován – já bych spíše použila pojmu národovecky nebo konservativně (případ od případu). Ptejte se proč. Je to zcela jasné – jednalo se o povolání nezávislá na státní službě, o jiné typy možných kariér – soukromé praxe. Zde ovšem vládla velmi výrazná konkurence, a to především židovských kolegů (bez ohledu na jejich jazyk). V závěru již tuto tezi máte. Navíc – studenty velmi výrazně ovlivňovali jejich profesori a „starší absolventi“ ve spolcích, což poněkud postrádám.

- Věta, v níž se tvrdí, že se studentské hnutí projevilo veřejně poprvé roku 1848, je poněkud nešťastná a zjednodušující! Vzhledem ke skutečnosti, že toto nešťastné (!) tvrzení se zaměřením práce nespojuje, lze je pominout.

-88 – Vztah českých pravicových a německých mediků (ev. právníků), resp. přiznání určitého znevýhodnění německých kolegů, které odpovídalo nejen ve 30. letech realitě, je nutné blíže analyzovat s ohledem na výše zmíněný aspekt, resp. společný zájem.

Mojí zásadní připomínkou, která se posléze promítá i do jemné kritiky závěru práce je absence německých pramenů. Autor měl sice v ruce ideologicky velice pochybné dílo, které však má pro sledovanou problematiku nepominutelný význam – Prag und das Reich nacistického autora Wolframa von Wolmanna, jež je věnováno německému studentskému hnutí (!) do roku 1936, ale nepoužil je!

Těžko pak polemizovat s tezí o nahlížení českých Němců jako nepřátel a naopak! České prameny musely hovořit určitou řečí, jak říká i Frankl a Čapková v citované práci, realita však mohla být, i jak oni uvádějí, poněkud odlišná. Konec konců i stanovy spolků podléhaly úřednímu československému schvalování, a kdyby, jak sám autor uvádí, hovořily dle „vlastní vůle“, vypadaly by i tyto normy zcela jistě jinak.

Formálně je nutné zmínit, že práce není prosta překlepů a – bohužel – ani hrubých chyb (např. s. 24, 33, 64, 76, 87, 99, 162...).

Vedle kapitol o spolcích, které pokládám za zcela zásadní přínos a zcela jistě i propracovanou kapitolu o insigniádě, nahlížím i zbytek práce jako významný příspěvek k dosud opomíjené problematice.

Celkově práci hodnotím jako **výbornou** s tím, že před ev. publikací nebo předložení jako práce rigorózní je nutné vylepšit naznačené nedostatky.

Doc. PhDr. Alena Míšková, PhD.